

SMERNICE ZA RABO VELIKE IN MALE ZAČETNICE

April 2010

**Različica 2
(Uskladil: slovenski prevajalski oddelek EESO in OR)**

Uvod

Smernice za rabo velike in male začetnice, navedene v tem priročniku, temeljijo na pravilih Slovenskega pravopisa (SP 2007), ustaljeni rabi v slovenskih prevajalskih oddelkih EU in dogovorih med prevajalskimi oddelki evropskih institucij, priznanimi slovenisti in strokovnjaki za pravo EU. Ta raba ponekod prinaša odmik od siceršnje rabe npr. v slovenskem poročevalstvu ali v slovenski zakonodaji, zato te smernice veljajo kot interni priročnik.

1. VELIKA ZAČETNICA

1.1 Imena institucij in drugih organizacij pri navedbi celega uradnega imena ter njihovih skrajšanih ali nadomestnih imen:

Institucije in organi – različne oblike imen		
Celo uradno ime	Krajše ime	Kratica
Evropski parlament	Parlament	EP
Svet Evropske unije	Svet	
Evropska komisija ¹	Komisija	KOM
Sodišče Evropske unije	Sodišče	SEU
Splošno sodišče Evropske unije	Splošno sodišče	
Sodišče za uslužbence Evropske unije	Sodišče za uslužbence	
Računsko sodišče Evropske unije	Evropsko računsko sodišče (Računsko sodišče)	ERS
Evropski ekonomsko-socialni odbor		EESO
Odbor regij Evropske unije	Odbor regij	OR
Evropska investicijska banka		EIB
Evropska centralna banka		ECB
Evropska unija	Unija	EU
Evropska skupnost	Skupnost	ES

Posebnosti:

– evropski varuh človekovih pravic

Kadar gre nedvoumno za ime institucije (in ne njeno vlogo oz. pomen), se uporabi velika začetnica.

Primer: V proračunu so **E**vropskemu varuhu človekovih pravic zagotovljena sredstva ... (zagotovljena instituciji, ne osebi).

¹ Staro ime Komisija Evropskih skupnosti.

V vseh drugih primerih (ko gre za osebo, ki opravlja to funkcijo in je voljena) se uporabi zapis z malo začetnico.

Primer: Pritožite se lahko evropskemu varuhu človekovih pravic.
Urad evropskega varuha človekovih pravic.

V primeru dvoma ima prednost mala začetnica.

Po analogiji: evropski nadzornik za varstvo podatkov

1.2 Celi uradni naslov dokumenta:

- Sklepi Sveta z dne 22. maja 2008 o izobraževanju odraslih,
- Direktiva Sveta z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu (89/391/EGS),
- Zelena knjiga o teritorialni koheziji,
- Bela knjiga o povezovanju trgov hipotekarnih kreditov EU (COM(2007) 807 konč.),
- Sporočilo Komisije o prednostnih nalogah politike v boju proti nezakonitemu priseljevanju državljanov tretjih držav (COM(2006) 402 konč.) ...

Opozorilo:

- bela/zelena knjiga, kadar "bela/zelena" ni del naslova dokumenta

Primer:

Svet je predlagal, da Komisija pripravi belo knjigo o športu;
zelena knjiga Komisije z naslovom Avtorske pravice v gospodarstvu znanja (COM(2008) 466 konč.)

- sporočilo Komisije, kadar "sporočilo" ni del naslova dokumenta

Primer:

- *sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z naslovom Strategija širitve in glavni izzivi za obdobje 2007–2008;*
- *sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o strategiji širitve in glavnih izzivih za obdobje 2007–2008;*
- *sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu Strategija širitve in glavni izzivi za obdobje 2007–2008.*

1.3 Skrajšani in nadomestni naslovi mednarodnih pogodb, sporazumov in konvencij:

- Rimska pogodba,
- Maastrichtska pogodba (Pogodba o Evropski uniji),
- Pariška pogodba (Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo (PESPJ)),
- Schengenski sporazum (Sporazum med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah),
- Amsterdamska pogodba,
- Lizbonska pogodba,

- Pogodba o delovanju Evropske unije,
- Brettonwoodski sporazum,
- Lizbonska deklaracija,
- Kjotski protokol,
- Ženevska konvencija,
- Aarhuška konvencija ...

1.4 Kratki naslov akta sekundarne zakonodaje

Vrsta dokumenta + številka:

- Direktiva 91/155/ES,
- Uredba (ES) št. 862/2007 ...

Vrsta dokumenta (kadar je skrajšano ime konkretnega akta):

- ob upoštevanju Uredbe,
- v nadaljnjem besedilu: Direktiva,
- člen 189b Pogodbe ...

Vsi ostali delni/skrčeni/poljubni naslovi, zlasti če označujejo vrsto besedila, se pišejo z malo začetnico (glej točko 2.5).

2. MALA ZAČETNICA

2.1 Če je pred stvarnim imenom kazalni zaimsek, (povratni) svojilni zaimsek, svojilni ali vrstni pridevnik (*npr. ta, omenjeni, navedeni*):

- ob upoštevanju te pogodbe,
- drugi pododstavek člena 21 navedene uredbe določa [...],
- ob upoštevanju svojega poslovnika ipd...

Posebnosti:

- ta Uradni list (tj. ta številka Uradnega lista)

Primer:

Češka, estonska, latvijska, litovska, madžarska, malteška, poljska, slovaška in slovenska različica so objavljene v tem Uradnem listu.

2.2 Če so dokumenti in organi navedeni v množini:

- direktive, sklepi, resolucije, izjave (v sklepih Sveta in predstavnikov vlad držav članic; iz odločb Sveta 96/411/ES in št. 2298/2000/ES),
- delovne skupine za pripravo izhodišč za pogajanja z Evropsko unijo,
- oba odbora (EESO in OR) ...

Posebnosti:

- "Pogodbe", "Pogodbi" pri sklicevanju na ustanovne pogodbe ("Treaties") za ločevanje od vseh ostalih pogodb ("contracts")

2.3 Če gre za izraze za členitev dokumenta:

- naslov, del, poglavje, oddelek ...

Posebnosti:

- priloga, dodatek: uporablja se velika začetnica (npr. Priloga 1, Dodatek 1, Priloga k Odločbi 2003/135/ES se nadomesti z besedilom iz Priloge k temu sklepu.)

2.4 Če gre za dokumente, ki še nimajo izoblikovanega naslova oziroma še niso bili sprejeti:

- obvestilo o nameravanem podpisu tehničnega sporazuma med Italijo, Madžarsko in Slovenijo o logistični podpori [...],
- sprejeta bo predlagana direktiva o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti,
- Komisija je 4. decembra 2006 predložila predlog sklepa Sveta o stališču Skupnosti,
- Evropska komisija je septembra 2006 predstavila tematsko strategijo za varstvo tal in predlog direktive o določitvi okvira za varstvo tal,
- Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu v skladu z drugim pododstavkom člena 251(2) Pogodbe ES glede skupnega stališča Sveta o sprejetju uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina ...

2.5 Delni/skrčeni/poljubni naslovi, zlasti če označujejo vrsto besedila:

- kazenski zakonik,
- carinski zakonik,
- kadrovske predpisi,
- finančna uredba,
- kombinirana nomenklatura ...

Primer:

Cel uradni naslov: Uredba (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 311/76 o zbiranju statističnih podatkov o tujih delavcih

Delni/skrčeni/poljubni naslov:

- uredba o selitveni statistiki,
- selitvena uredba,

– uredba o statistikah selitev in mednarodne zaščite ...

2.6 Drugi občni samostalniki, ki označujejo vrsto (npr. sistemi, programi, partnerstva, tematska leta in prazniki, vrste dokumentov ipd.):

- priprave na vzpostavitev identifikacijskega sistema parcel,
- predlog sklepa Sveta o dostopu organov držav članic, odgovornih za notranjo varnost, in Europola do vizumskega informacijskega sistema (VIS) za iskanje podatkov,
- podvajanje informacij, ki jih vsebujejo druge podatkovne zbirke, kakršen je schengenski informacijski sistem (SIS),
- konkretni cilji svetovnega vrha o trajnostnem razvoju,
- pomoč za prevajanje in tolmačenje je pomemben element, ki bi se moral upoštevati v e-pravosodju,
- sistem satelitske navigacije Galileo,
- program vseživljenjskega učenja,
- evropsko leto enakih možnosti,
- notranji trg EU,
- skupna zunanja in varnostna politika,
- lizbonska strategija,
- haški program,
- bela knjiga o energetske politiki (razen če je "Bela" del naslova)
- evropski instrument za demokracijo in človekove pravice,
- evropski sosedski in partnerski instrument,
- vzhodno partnerstvo,
- evro-sredozemsko partnerstvo,
- sinergija Črnega morja,
- ekonomska in monetarna unija,
- sedmi okvirni program,
- stockholmski program ...

Posebnosti:

- Evropski gospodarski prostor (se piše z veliko začetnico, ker je institucionaliziran v Sporazumu o Evropskem gospodarskem prostoru)